

Dosarul nr. 1-3365/2021 (1-21184566-12-1-15122021)

SENTINȚĂ
în numele Legii

04 octombrie 2024
Chișinău

mun.

Judecătoria Chișinău

Instanța compusă din:

Președinte Balan Gheorghe
Grefieri Domnișor Eugeniu, Ostap Veronica, Bivol Carolina,
Iaz Adelina, Racu Cătălina

Cu participarea:

Procurorului Mahu Ina
Apărătorului Caminscaia Aliona
Inculpatului Grigorița *****

În absența:

Părții vătămate *****

examinând în ședință publică, în perioada de timp **15 decembrie 2021 – 04 octombrie 2024**, în procedură generală, cauza penală de învinuire a lui

Grigorița *****, născut la ***** în ***** ,
cetățean al Republicii Moldova, IDNP ***** ,
studii superioare, neangajat în câmpul muncii,
supus militar, căsătorit, domiciliat în ***** , fără
antecedente penale,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de **art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal**,-

a constatat:

Conform **rechizitorului din 29 noiembrie 2021**, inculpatul **Grigorița ******* a fost învinuit în aceea că el, „*în perioada lunii mai 2014, aflându-se pe str. Studenților, 21 din mun. Chișinău, acționând intenționat cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, inducând în eroare cet. ***** , prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, sub pretextul perfectării a trei permise de conducere pe numele părții vătămate ***** , fratelui acestuia ***** și mamei ***** , prin înșelăciune a primit în mai multe tranșe bani, în sumă totală de 5000 lei și 4300 Euro, care conform cursului oficial al BNM constituia suma de 80486 lei, cauzând părții vătămate ***** daune în proporții mari în sumă totală de 85486 lei*”.

Faptele numite ale inculpatului **Grigorița ******* procurorul le-a încadrat juridic în prevederile **art. 190 alin.(4) Cod penal – „escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, cu cauzarea de daune în proporții mari”**.

Conform **ordonanței de modificare a învinuirii din 22 aprilie 2024**, emise de către procuror în cadrul cercetării judecătorești, urmare a adoptării Legii nr. 247 din 29.07.2022, **inculpatul Grigorița ******* este învinuit în aceea că el, „în perioada lunii mai 2014, aflându-se pe str. Studenților, 21 din mun. Chișinău, acționând intenționat cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, inducând în eroare cet. *****, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, sub pretextul perfectării a trei permise de conducere pe numele părții vătămate *****, fratelui acestuia ***** și mamei *****, prin înșelăciune a primit în mai multe tranșe bani, în sumă totală de 5000 lei și 4300 Euro, care conform cursului oficial al BNM constituia suma de 80486 lei, cauzând părții vătămate ***** daune în proporții mari în sumă totală de 85486 lei”.

Faptele numite ale inculpatului **Grigorița ******* procurorul le-a încadrat juridic în prevederile **art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal – „escrocherie, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, cu cauzarea de daune în proporții mari”**.

În ședință judiciară procurorul Mahu Ina prezentând probele a considerat că inculpatul Grigorița ***** a comis infracțiunea sus arătată, a solicitat să fie recunoscut vinovat în săvârșirea acesteia și ținând cont de prevederile art. 60 Cod penal și art. 274 alin.(4), art. 332 alin.(5), art. 391 alin.(6) Cod de procedură penală, să fie emisă o sentință de încetare a procesului penal pe motiv de expirare a termenului de prescripție de tragere la răspundere penală și să fie admisă integral acțiunea civilă.

Apărătoarea inculpatului Grigorița *****, avocata Caminscaia Aliona, susținută de către inculpatul Grigorița *****, în ședință judiciară, au solicitat emiterea unei sentințe de achitare din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Studiind minuțios materialele cauzei, analizând și apreciind argumentele și considerentele părților, instanța de judecată ajunge la concluzia că **urmează a fi încetat procesul penal** în privința inculpatului Grigorița *****.

Concret concluzia instanței de judecată se bazează pe următoarele:

Astfel, potrivit **art. 7 alin.(6) Cod de procedură penală**, „hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de

urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal”.

În contextul dat, instanța de judecată consideră necesar a reitera că, potrivit **Deciziei Curții Constituționale, nr. 12 din 07 februarie 2017, cu referire la prezenta speță:**

„**26.** În acest sens, Curtea observă că toate acțiunile procesuale care se desfășoară la etapa premergătoare urmăririi penale au un caracter, *sui generis*, concentrat asupra scopului de a stabili și confirma existența bănuielii rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și este circumscrisă termenului de 30 de zile (la moment 45 zile) de la momentul sesizării sau autosesizării organului de urmărire penală sau a procurorului.

27. Astfel, Curtea notează că, pornind de la natura scopului acțiunilor la etapa premergătoare urmăririi penale, acestea se rezumă la constatarea **faptei infracționale (*in rem*)**, însă nu și la formularea unei învinuiri în privința persoanei (*in personam*). Această regulă se aplică și la etapa pornirii urmăririi penale. Așadar, în ordonanța de începere a urmăririi penale se menționează doar fapta care a condiționat emiterea acesteia (*in rem*), or, în cazul existenței unei bănueli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de către o persoană, organul de urmărire penală trebuie să-i acorde toate garanțiile caracteristice unei acuzații în materie penală”.

În același context, potrivit **Deciziei Curții Constituționale, nr. 25 din 29 martie 2018, cu referire la prezenta speță:**

„**25.** Este de menționat că noțiunea de „acuzație în materie penală” trebuie înțeleasă în sensul articolul 6 § 1 din Convenție și poate fi definit drept „notificarea oficială, venită din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”, definiție care depinde, de asemenea, de existența sau lipsa unor „repercusiuni importante pentru situația (persoanei)” (*Ibrahim și alții v. Regatul Unit*, (MC), hotărârea din 13 septembrie 2016, § 249; *Simeonovi v. Bulgaria* (MC), hotărârea din 12 mai 2017, § 110).

26. Curtea observă că art. 63 alin.(1) din Codul de procedură penală stabilește că persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuț doar dacă în privința acesteia a fost emis unul dintre următoarele acte procedurale: 1) *procesul-verbal de reținere*, 2) *ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate* și 3) *ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț*. De asemenea, potrivit pct. 3) din alin.(2) al aceluiași articol, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț mai mult de 3 luni sau mai mult de 6 luni doar persoana în privința căreia a fost dată o *ordonanță de recunoaștere în această calitate*.

27. Astfel, Curtea reține că modalitățile de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț reglementate de art. 63 alin.(1) din Codul de procedură penală se

referă la prima componentă a conceptului de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției, și anume la „notificarea oficială, din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”.

28. Cu referire la criticile de neconstituționalitate invocate în sesizare, potrivit cărora modalitățile de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț stabilite de art. 63 alin.(1) din Cod sunt reglementate în mod limitativ, Curtea reține că problema abordată de autorul excepției își găsește soluția în cuprinsul alin.(1¹) din același articol, care prevede că **ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț și informația despre drepturile prevăzute la art. 64 se aduc la cunoștință în decurs de 5 zile (...) din momentul de începere a primei acțiuni procedurale efectuate în raport cu acesta.**

29. Astfel, Curtea observă că soluția legislativă prevăzută de alin.(1¹) din articolul 63 din cod reprezintă o excepție de la alin.(1) din același articol și corespunde celui de-al doilea element al noțiunii de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției, care se manifestă prin existența unor „repercusiuni importante asupra situației (persoanei)”. Excepția menționată constă în faptul că, în cazul în care față de o persoană există anumite bănuțeli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, **organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuț** în decurs de 5 zile din momentul de începere a primei acțiuni procedurale.

(...).

35. În acest sens, legislatorul le-a acordat organelor de urmărire penală și instanțelor de judecată competența de a aprecia, în fiecare caz concret, dacă acțiunile procedurale efectuate în cadrul urmăririi penale au produs sau nu repercusiuni importante pentru situația persoanei și dacă, în consecință, persoanei trebuie să-i fie recunoscută calitatea de bănuț în sensul alin.(1¹) al articolului 63 din Cod, având în vedere particularitățile fiecărui caz concret.

36. Prin urmare, Curtea reține că articolul 63 alin.(1) din Codul de procedură penală prevede o listă exhaustivă de acte procedurale prin care persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuț, însă, prin excepția instituită de alin.(1¹) din același articol, legislatorul stabilește anumite garanții pentru situațiile în care organele de urmărire penală desfășoară acțiuni procedurale care au consecințe importante pentru persoană, fapt care corespunde rigorilor dreptului la un proces echitabil stabilit de art. 20 din Constituție.

(...)”.

Tot în același context, potrivit **Hotărârii Curții Constituționale, nr. 12 din 14 mai 2015**, cu referire la prezenta speță:

„76. Curtea reține că omisiunile sau erorile autorităților trebuie să servească în beneficiul bănuțului, învinuțului, inculpatului. Cu alte cuvinte, riscul oricărei

erori comise de organul de urmărire penală, sau chiar de o instanță, urmează să fie suportat de către stat, iar corectarea acesteia nu trebuie să fie pusă în sarcina persoanei în cauză (...)"

Astfel, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO în materie penală noțiunea de acuzație are un sens autonom, aceasta fiind interpretată ca o **notificare oficială** care emană de la autoritatea competentă a unui reproș de a fi comis o infracțiune, dar relevant este că această notificare nu trebuie să aibă o anumită formă, având acest caracter orice act implicit, care emană de la autoritatea de stat și care produce efecte importante asupra situației persoanei, conținând o acuzație penală implicită.

Față de cele ce preced, se impune constatarea că, reieșind din legea procesual penală națională coroborată cu jurisprudența CtEDO, statutul de bănuit al unei persoane nu este atribuit acesteia nemijlocit doar prin ordonanța de recunoaștere în această calitate, ci poate îmbrăca și alte forme, acest caracter avându-l orice act implicit, care întrunește condițiile enumerate de legiuitor și conține o acuzație penală directă în privința unei persoane concrete.

După cum reiese din **ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 13 martie 2015** (f.d.-1, vol. I), organul de urmărire penală, **chiar din momentul inițial al începerii urmăririi penale**, i-a atribuit lui **Grigorița ******* statutul procesual de **bănuit**, deoarece a indicat concret **fapta prejudiciabilă** pe care o consideră ca infracțiune, **obiectul infracțiunii, încadrarea juridică a acesteia** în prevederile **art. 190 alin.(4) Cod penal**, ulterior, în cadrul cercetării judecătorești, urmare a modificărilor operate de legislator, reîncadrată juridic de către procuror în conformitate cu prevederile **art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal**.

Deci, **ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit** în sensul dispoziției art. 63 alin.(1) Cod de procedură penală, este considerată acea ordonanță în care organul de urmărire penală pentru prima dată de la pornirea urmăririi penale (*în speță, concomitent cu aceasta*) expune fapta infracțională ca pe o faptă deja constatată și săvârșită de o persoană concretă, însoțită de calificarea juridică-penală a faptei, **în speța dată** această persoană fiind **Grigorița *******.

Prin urmare, **ordonanța privind pornirea urmăririi penale nominalizată echivalează cu o ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit** în sensul art. 63 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală, or, în conținutul acesteia, dincolo de orice dubiu, **se indică că persoana concretă Grigorița ***** este urmărit penal pentru fapta menționată.**

Mai mult, deși la **pct. 3 al ordonanței privind pornirea urmăririi penale menționate** (f.d.-1, vol. I), ofițerul de urmărire penală al SUP a IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, Ion Adam **a dispus de informat persoanele interesate despre pornirea urmăririi penale** în baza **art. 190 alin.(4) Cod penal** pe faptele descrise ale lui **Grigorița *******, n-a făcut acest lucru.

Însă, necătând la neinformarea lui Grigorița ***** despre pornirea urmării penale în privința lui, prin **ordonanța privind pornirea urmării penale indicate supra**, organul de urmărire penală **a oficializat suspiciunile de săvârșire a acestei infracțiuni de către dânsul**, în continuare și până la sfârșitul urmăririi penale, toate acțiunile organului de urmărire penală fiind îndreptate spre acumularea probelor privind vinovăția **persoanei indicate în ordonanță**, prin ce **a produs repercusiuni importante pentru situația acestuia**.

De aici rezultă că pornirea (începerea) urmării penale *in personam* are valența unei acuzații penale.

Pornirea urmării penale in personam în privința lui Grigorița ***** și neinformarea acestuia despre dreptul la apărare, în timp ce legislația națională prescrie în mod imperativ informarea bănuitului despre acuzațiile aduse și drepturile procesuale în termen de 5 zile (*cu anumite excepții care nu sunt relevante cauzei din speță*), **nu se conciliază cu principiile de drept ale unui proces echitabil**.

Așa dar, anume de la **13 martie 2015** (*data emiterii ordonanței de pornire a urmării penale*) Grigorița ***** **a dobândit calitatea procesuală de bănuit**, indiferent dacă organul de urmărire penală a respectat sau nu obligația de a-i aduce la cunoștință bănuitului **această informație**, precum și **informația în scris despre drepturile procesuale**, obligație inserată expres la art. 63 alin.(1¹) Cod de procedură penală, or, **recunoașterea calității de bănuit se aplică în interesul persoanei**, pentru apărarea sa, persoana dobândind astfel drepturi procesuale suplimentare, reglementate de art. 64 Cod de procedură penală.

Totodată, menținerea persoanei în calitate de bănuit este supusă unor limite temporare. În particular, potrivit prevederilor art. 63 alin.(2) pct. 3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuit, persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi – mai mult de 6 luni.

Din materialele cauzei rezultă că această **calitate de bănuit** a lui Grigorița ***** se impunea a fi calculată din momentul începerii (pornirii) urmării penale, și anume **din 13 martie 2015 până la 13 iunie 2016**, dată **până la care** procurorul urma să-i înainteze învinuirea, **după care, la momentul expirării termenului de 3 luni**, urma în mod obligatoriu și necondiționat să-l scoată de sub urmărire penală, însă, **contrar acestor prevederi imperative ale legii**, se atestă că, prin **ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit din 20 martie 2015**, adoptată de către ofițerul de urmărire penală al SUP a IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, Ion Adam (f.d.-35, vol. I), Grigorița ***** a fost recunoscut **repetat** în calitate de **bănuit**, tot atunci fiindu-i înmănată **informația în scris despre drepturile și obligațiile procesuale** prevăzute la art. 64 Cod de procedură penală (f.d.-36, vol. I).

Ulterior, prin *ordonanța de punere sub învinuire din 15 iunie 2015*, adoptată de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Rîșcani, Oleg Russu (f.d.-65, vol. I), **Grigorița ******* a fost pusă sub învinuire abia la această dată, adică, de asemenea, **cu omiterea termenului legal**, tot atunci fiindu-i înmănată **informația în scris despre drepturile și obligațiile procesuale** prevăzute la art. 66 Cod de procedură penală (f.d.-66, vol. I).

Procedând astfel, **organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile** prevăzute de art. 22 Cod de procedură penală, anume **de a nu fi urmărit de mai multe ori pentru aceeași faptă**, drept prevăzut și în art. 4 al Protocolului, nr. 7 a Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, precum și art. 21 din Constituția Republicii Moldova, deoarece, după încetarea de drept a calității de bănuț, organul de urmărire penală era în drept, în cazul apariției unor fapte noi sau recent descoperite ori acumulării ulterioare a probelor suplimentare, de a relua urmărirea penală în conformitate cu art. 287 alin.(4) Cod de procedură penală, însă nu a fost emisă ordonanță motivată în acest sens, potrivit art. 255 Cod de procedură penală. Așa cum nu a fost emisă o ordonanță de scoatere a lui **Grigorița ******* de sub urmărire penală la data de **13 iunie 2015**, prin sine nu omite dreptul lui de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă și, pe cale de consecință, nu înlătură existența circumstanțelor care exclud tragerea repetată a acestuia la răspundere penală pentru perioada de după 13 iunie 2015 până în prezent.

În contextul dat este relevant de a fi menționată hotărârea Curții Constituționale, prin care s-a dat interpretarea principiului constituțional *non bis in idem*. Respectiv, potrivit **pct. 6 din Hotărârea Curții Constituționale, nr. 26 din 23 noiembrie 2010**, principiul constituțional de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă impune în linii mari autorităților publice competente nu numai interdicția de a judeca repetat persoana, dar și interdicția de a urmări de mai multe ori persoana pentru aceeași faptă.

Având în vedere că, în orice societate democratică protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului, în exercitarea acestei prerogative statul a instituit norme procesual penale, care au drept scop, după cum reiese din prevederile art. 1 alin.(2) Codul de procedură penală, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea și statul de infracțiuni, astfel încât persoana care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, și, pe de altă parte, să protejeze persoana și societatea de actele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere, comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor presupuse sau săvârșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

Raportând cele expuse la cauza deferită judecării, calitatea de bănuț în privința lui **Grigorița *******, odată ce a încetat de drept, ca urmare a expirării termenelor prescrise de art. 63 alin.(2) Cod de procedură penală, i-a creat acestuia

convingerea fermă că nu mai este bănuit și urmărit penal, adică o situație de certitudine privind finisarea procedurilor penale în privința lui.

Reluarea urmăririi penale contrar cerințelor stipulate în art. 22 alin.(2) și art. 287 alin.(4) Cod de procedură penală, precum și celor din art. 4 al Protocolului, nr. 7 la Convenție, urmează a fi considerată ***o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței*** prevăzute în art. 251 alin.(2) Cod de procedură penală (*în vigoare la momentul desfășurării urmăririi penale*).

Nulitatea reluării urmăririi penale, în speța dată, nu se înlătură în nici un mod conform prevederilor art. 251 alin.(3) Cod de procedură penală (*în vigoare la momentul desfășurării urmăririi penale*), nu numai că **poate fi invocată la orice etapă a procesului penal de către părți**, dar și **se ia în considerare de instanță**, inclusiv **din oficiu**.

În afară de aceasta, **toate actele de procedură** întocmite după expirarea termenului de menținere a persoanei în calitate de bănuit, **sunt lovite de nulitate absolută**. Această concluzie se răsfrânge și în privința **rechizitoriului** ca act final de susținere a învinuirii și sesizare a instanței de judecată.

În argumentarea acestui raționament, instanța de judecată notează că **emiterea cu întârziere a ordonanței nominalizate de punere sub învinuire** a lui **Grigorița ******* reprezintă o încălcare esențială a legii procesual penale, care afectează drepturile și interesele legitime ale ultimului, iar în baza art. 94 alin.(1) pct. 8) și alin.(2) Cod de procedură penală **este nulă** și, respectiv, în corespundere cu art. 251 Cod de procedură penală (*în vigoare la momentul desfășurării urmăririi penale*), **devin nule și toate celelalte acte procedurale de urmărire penală**. Această stare de lucruri, conduce la **lipsa probelor admisibile** și, în consecință, **conduce la imposibilitatea determinării vinovăției persoanei** ca element indispensabil al laturii subiective a infracțiunii.

Într-o astfel de interpretare, se conchide că **toate actele și acțiunile** organului de urmărire penală efectuate **după expirarea termenului legal de ținare a persoanei în calitate de bănuit**, **sunt nule** și **procesul penal urmează a fi încetat**.

Mai mult, actele de urmărire penală îndeplinite de către organul de urmărire penală (procuror) în perioada de după **13 iunie 2021** sunt lovite de nulitate nu atât în temeiul prevederilor art. 251 Cod de procedură penală (*în vigoare la momentul desfășurării urmăririi penale*), cât în temeiul faptului că sunt contrare principiului de drept aplicat în jurisprudența națională și internațională – **dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori**, ce corespunde hotărârii Curții Constituționale menționate, Constituției Republicii Moldova și prevederilor CEDO.

Conform **art. 332 alin.(1) Cod de procedură penală**, „*în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5) – 9), 285 alin.(2), precum și în cazurile prevăzute în art. 53 – 60 din Codul*

penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă”, iar conform **art. 275 pct. 9) același Cod**, „urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală” (în vigoare la momentul desfășurării urmării penale).

Art. 285 alin.(1) Cod de procedură penală prevede că, „încetarea urmării penale este actul de liberare a persoanei de răspundere penală și de înisare a acțiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea acesteia”, iar **alin.(2) același articol** prevede că, „încetarea urmării penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4) – 9) din prezentul cod (...)”.

Alin.(3) al articolului precitat prevede că, „încetarea urmării penale în privința persoanei are loc în orice moment al urmării penale dacă se constată existența temeiurilor prevăzute la alin.(2)”.

Din conținutul **art. 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală** reiese că, „sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmării penale și tragerea la răspundere penală”, iar din conținutul **art. 394 alin.(4) același Cod** reiese că, „partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal”.

Potrivit **art. 396 pct. 1), 2) Cod de procedură penală**, „**dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal** trebuie să cuprindă numele, prenumele și patronimicul inculpatului; dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului”, iar potrivit **art. 397 pct. 3), 6) același Cod**, „**dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal**, pe lângă chestiunile enumerate în art. 396, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă hotărârea cu privire la corpurile delictive; dispoziția referitoare la procedura și termenul declarării apelului sau a recursului împotriva sentinței, după caz”.

Prin urmare, instanța de judecată consideră că **încetarea procesului penal** în partea ce ține de învinuirea lui **Grigorița *******, **la această etapă a procesului**, pe temeiul analizat, **este legală și întemeiată**.

Conform **art. 61 alin.(1) Cod de procedură penală**, „**parte civilă** este recunoscută persoana fizică sau juridică în privința căreia există suficiente temeiuri de a considera că în urma infracțiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, care a depus la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată o cerere de chemare în judecată a bănuitului, învinuitului, inculpatului sau a persoanelor care poartă răspundere patrimonială pentru faptele acestuia. Acțiunea civilă se judecă de către instanță în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil”, iar conform **alin.(2) același articol**,

„recunoașterea ca parte civilă se efectuează prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței de judecată”.

Din conținutul **art. 219 alin.(1) Cod de procedură penală** reiese că, „**acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice și juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia**”.

Art. 221 alin.(1) Cod de procedură penală prevede că, „**acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești**”, iar **alin.(2) același articol** prevede că, „**acțiunea civilă se intentează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului**”.

Alin.(3) articolul precitat prevede că, „**în cererea de intentare a acțiunii civile se arată cauza penală în procedura căreia urmează să fie intentată acțiunea civilă, cine și către cine intentează acțiunea, valoarea acțiunii și cerința de despăgubire. Dacă este necesar, partea civilă își poate concretiza pretențiile**”.

Conform **art. 1398 alin.(1) Cod civil**, „**cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune**”, iar conform **alin.(2) același articol**, „**prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege**”.

Conform **alin.(3) articolul precitat**, „**o altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege**”.

Potrivit **art. 1404 alin.(1) Cod civil**, „**prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave**”, iar potrivit **alin.(2) același articol**, „**persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile indicate la alin.(1)**”.

În timpul urmăririi penale de către **partea vătămată și partea civilă ******* a fost înaintată **acțiune civilă în procesul penal** (f.d.-29, vol. I) privind încasarea de la **Grigorița ******* în beneficiul lui a prejudiciului material în mărime de **85486,54 lei**.

Însă, după cum a fost menționat supra, **în lipsa probelor admisibile și imposibilitatea determinării vinovăției** inculpatului **Grigorița ******* pe motivul

indicat, **instanța de judecată**, fără a pune la îndoială existența și întinderea acestui prejudiciu, **este în imposibilitate de a se pronunța** asupra **acțiunii civile** înaintate în cadrul prezentului proces penal de către **partea vătămată și partea civilă *******, din care motiv **consideră necesar a o lăsa fără examinare**, explicându-i dreptul de a se adresa în judecată pe calea procedurii civile împotriva statului, care urmează să suporte consecințele acestor omisiuni, cu atragerea în proces a autorităților publice din cadrul cărora fac parte sau au făcut parte angajații, care au admis omisiunile analizate supra și n-au respectat termenii procedurali, or, **aceste carențe nu sunt imputabile nici primului și nici ultimului**.

Conform **art. 157 alin.(1) Cod de procedură penală**, „constituie **mijloc material de probă** documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adeverate circumstanțe care au importanță pentru cauză”, iar conform **alin.(2) același articol**, „**documentele se anexează, prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței, la materialele dosarului și se păstrează atâta timp cât se păstrează dosarul respectiv. În cazul în care documentele în original sunt necesare pentru evidență, rapoarte sau alte scopuri legale, acestea pot fi restituite deținătorilor, dacă este posibil fără a afecta cauza, copiile de pe acestea păstrându-se în dosar**”.

Reieșind din circumstanțele cauzei, precum și prevederile legale expuse supra, instanța de judecată ajunge la concluzia că este necesar de păstrat la materialele cauzei **mijloacele materiale de probă** –

- **informația privind convorbirile telefonice** (f.d.-150-152 (nefiind numerotate), vol. I), recunoscute în această calitate prin ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă și de anexare la cauza penală din 17 iulie 2018 (f.d.-153, vol. I),
- **informația privind convorbirile telefonice** (f.d.-197-199, vol. I), recunoscute în această calitate prin ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă și de anexare la cauza penală din 15 octombrie 2020 (f.d.-153, vol. I),

– **este necesar de păstrat la materialele cauzei**.

În contextul soluției, care urmează a fi adoptată, instanța de judecată consideră necesar a menționa următoarele:

În perioada 02 martie 2016 (f.d.-14, vol. I) – **22 decembrie 2017** (f.d.-73, vol. I), **n-a fost prelungit termenul urmăririi penale**, asupra acestei circumstanțe s-a pronunțat subtil procurorul Anna Pascari în Raportul său fără dată (f.d.-120, vol. I).

În perioada 30 octombrie 2020 (f.d.-188, vol. I) – **27 noiembrie 2020** (f.d.-190, vol. I), **n-a fost prelungit termenul urmăririi penale**.

Prin **ordonanța Procurorului, adjunct al Procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef al Oficiului Rîșcani, Corneliu**

Bratunov din 08 iulie 2019 (f.d.-104, vol. I), cauza penală a fost transmisă în conducere procurorului în Procuratura Chișinău, Oficiul Rîșcani, Radu Talpă **abia la această dată**, deși la materialele cauzei este anexată **ordonanța de prelungire a termenului urmăririi penale deja din 30 iunie 2019**, emisă de către ultimul, prin care termenul urmăririi penale a fost prelungit până la 30 iulie 2019, care trezește suspiciuni rezonabile privind respectarea termenului legal de prelungire a urmăririi penale.

În baza celor expuse, conducându-se de **art. art. 275, 285, 332, 384-385, 389, 391-394, 396, 397 Cod de procedură penală**, instanța de judecată,-

a hotărât:

A înceta cauza penală de învinuire a lui Grigorița ***** în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal în temeiul art. 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

A lăsa fără examinare acțiunea civilă în procesul penal a lui ***** împotriva lui Grigorița ***** privind încasarea prejudiciului material cauzat prin în sumă de 85486,54 (optzeci și cinci mii patru sute optzeci și șase) lei și a-i explica dreptul de a se adresa în judecată pe calea procedurii civile împotriva statului, cu atragerea în proces a autorităților publice din cadrul cărora fac parte sau au făcut parte angajații, care au admis omisiunile analizate supra și n-au respectat termenii procedurali.

A păstra la materialele cauzei mijloacele materiale de probă:

- informația privind convorbirile telefonice (f.d.-150-152 (nefiind numerotate), vol. I);
- informația privind convorbirile telefonice (f.d.-197-199, vol. I).

Sentița cu drept de recurs în Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
judecătorul:

Balan Gheorghe